

HUNSFOSPOSTEN

Hunsfos's nye direktør

Direktør Gunnar Borgen er født i Sarpsborg den 10. juni 1904.

Etter endt handelsskoleutdanning var han korrespondent i Nordisk Handelskompani til 1926. Han oppholdt seg deretter to år i Spania, og ble ansatt i 1928 som kontorsjef i Norsk Avispapir Kompani A.s, hvor han i 1945 ble administrerende direktør.

Borgen har således hele sitt liv arbeidet i papirbransjen, og har som representant for Norsk Avispapir Kompani, som eies av Hunsfos, Saugbrugsforeningen, Ankers Træsliperi og Papirfabrik og Hofsfos Træsliperi og Papirfabrik, reist meget, så å si over hele verden, og har hatt god anledning til å sette seg inn i alt vedrørende salg av papir.

I 1951 ble Borgen innvalgt i styret i Hunsfos Fabrikker, og har således hatt anledning også her til

å sette seg inn i vår bedrifts anliggender.

Vi ønsker ham velkommen til Hunsfos og håper på et langt og godt samarbeide.

Forandringer i den tekniske ledelse.

Samtidig som direktør Borgen blir ansatt som direktør for Hunsfos er den nuværende overingeniør, Helge Knobel, ansatt som teknisk leder og soussjef.

Da papirfabrikken ved installasjon av PM VI blir en del omorganisert, er nuværende ingeniør Gunnar Roen fra 1. januar neste

år ansatt som overingeniør for papirfabrikken og verkstedet.

I samme forbindelse er det opprettet en ny stilling som verkstedeningeniør, idet ingeniør Skjenneberg fra 1. januar tiltrer som planleggingsingeniør, og som verkstedsingeniør er ansatt ingeniør Sverre Gjertsen, som for tiden er ansatt ved Kristiansands mek. Verksted.

Produksjonsutvalget

Fredag 21. oktober ble det holdt møte i produksjonsutvalget. Møtet ble innledet ved at direktør Knobel ga en redegjørelse for motivene for beslutningen om å gå til anskaffelse av en ny Yankeemaskin. Det fremgikk av redegjørelsen at Hunsfos' MG-papir er meget populært og sterkt etterspurt, og at man må vente ytterligere stigning i etterspørslen i fremtiden. Det er under disse omstendigheter man har funnet det fordelaktig å gå til en utvidelse av produksjonskapasiteten.

Videre ble det gitt en del opplysninger om maskinens rent tekniske data, og det ble satt ned en underkomité til en mer inngående diskusjon av forskjellige spørsmål i forbindelse med PM VI.

På møtet tok man deretter opp spørsmålet om forslagskasse-virkosomheten, som enda ikke er kommet riktig i gang. Det ble nå besluttet å gå til anskaffelse av forslags-skjema, som skal gjøre det mulig for eventuelle forslagsstillere å bevare sin anonymitet, om så ønskes. Dette skjer ved at skjemaet er delt i to, og hver del bærer samme nummer. Selve forslaget skrives så på den ene del, som legges i kassen, mens forslagsstilleren beholder talongen med samme nummer, og hvis så et forslag blir premiert kan man legitimere sin rett til premien ved hjelp av nummeret på talongen. Man besluttet også å utpeke en komité til bedømmelse av forslagene. Hvis noen trenger hjelp til skriftlig utforming av et

Ombyggingen av PM. I.

Som de fleste vil vite har PM I gjennom tidene blitt modernisert gjentagne ganger, og produksjonen er til dels blitt lagt om til mer høyverdige kvaliteter.

I de senere år var det imidlertid blitt åpenbart at maskinen var noe ustabil, og man gikk av den grunn i gang med større undersøkelser for å få brakt på det rene hvor «flaskehalsene» lå. Det viste seg da at pressepartiet var utslitt, tørkepartiet var skjevt, i det det var sunket i baksiden, og man var sterkt plaget av forurensninger i massen som forårsaket brudd under kjøringen, samt av at ventilasjonssystemet var utilstrekkelig, hvilket forårsaket takdrypp, som i sin tur medførte brudd og flekker i papiret.

Det var således konstatert at det var nødvendig å foreta en gjennomgripende utbedring av maskinen, og denne fant sted i sommer.

For å begynne i den ene enden, så fant man det hensiktsmessig å få fjernet silene, som hadde vært årsak til meget kladd og slimdannelse. I stedet ble det installert Vortraps, som fjerner urenheter fra massen etter samme prinsipp som en separator skiller fløte fra melk.

Virepartiet ble utbedret allerede forrige sommer, da det ble byttet ut deler som var utslitt, bl. a. ble det lagt inn en ny sugegusk og nytt stoffinnløp.

Ved ombyggingen i sommer ble forslag, kan de henvende seg til tegnerne, som vil være behjelpelig med dette.

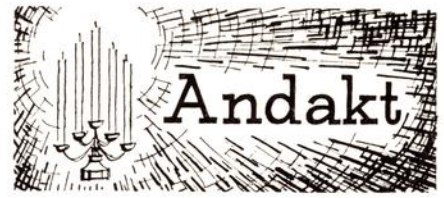
Som tredje punkt på dagsordenen forelå enkelte punkter som hadde vært oppe til diskusjon under en rundebordkonferanse som produksjonsutvalget hadde deltatt i sammen med Fiskaa Verks produksjonsutvalg. Det dreide seg særlig om problemer i forbindelse med «gjennomtrekken», og hva man kan gjøre for å redusere denne mest mulig. Det er jo av stor betydning for bedriften at arbeidsstokken blir så stabil som mulig. Møtet sluttet med at utvalgets formann henstilte til medlemmene å tenke grundig gjennom saken, og komme med eventuelle konkrete forslag til utbedring av dette forhold.

det gamle pressepartiet helt fjernet, og et komplett nytt montert inn. De gamle sugevalsene ble erstattet av nye, av en moderne og robust konstruksjon. Det ble satt inn nye pressestativer, og installert ny apparatur til kontroll av presstrykket. Alt dette har medført at papiret nå er meget tørrere når det går inn i tørkepartiet enn tilfellet var før utbedringen. Mens papiret før hadde en tørrgehalt på 26—29 % når det forlot pressepartiet, har det nå en tørrgehalt på 29—35 % alt etter papirkvaliteten. Da hver prosent tørrgehalt man vinner inn i pressepartiet betyr en mulighet for 5 % øking av maskinhastigheten, forstår man bedre hva maskinen har vunnet ved det nye pressepartiet. I tillegg til det allerede omtalte, foregår det nå kontinuerlig vask av filtene i pressepartiet ved hjelp av vaskevalser, på samme måte som på PM III, IV og V.

Også tørkepartiet var gjenstand for omfattende arbeider. Det ble for det første rettet opp, og de gamle glidelagerne ble byttet ut med rullelagere. Rullelagerne er sterkt kraftbesparende, og man slipper det oljespillet man før hadde. Dette så ikke bare stygt ut, men gjorde også at filtene ble tilsmurt med olje i kantene.

Som nevnt var det gamle ventilasjonssystemet utilstrekkelig. Maskinen er derfor blitt utstyrt med hette over hele tørkepartiet. Dette bevirker at man mer konsentrert kan få fjernet rådampen. Tidligere måtte man arbeide med hele maskinsalens luftmengde for å få fjernet denne, og man var da sterkt utsatt for takdrypp som forårsaket vansker under kjøringen. Av denne grunn har også PM II fått hette, da dette måtte gå parallelt. For betjeningen er det også en fordel at varmen ikke lenger er så sjennerende etter at maskinene har fått hetter.

Det kunne enda nevnes mange forandringer, men ovennevnte skulle være de mest vesentlige. Ved disse forandringer har man oppnådd større stabilitet, kapasiteten er øket, og man er ikke lenger i samme grad utsatt for brudd og flekker på grunn av urenheter og drypp.

Og dette er det sanne liv at de kjenner deg, den eneste sanne Gud, og den du utsendte, Jesus Kristus. Joh. 17, 3.

Ordet om evig liv er morgenstjernen som lyser over gravhaugene på jorden. Hvis denne stjerne skulle slukne og vi fikk visshet for at ved døden var alt slutt, ville menneskelivet bli en stor, vill meningsløshet. Det ville ikke bare slukke vårt håp, men all lidelse ville øke, og kraften til å bære de byrder som livet legger på oss, ville tæres bort.

Men nå er det ikke så. Vi har håp om evig liv. Det gir et menneske kraft til å bære alt som møter, selv det tyngste, og det gjør at døden blir en inngang til livet.

Motløse menneske, som går og kretser i ring om deg selv: Løft øyet mot det land som Jesus har fortalt oss om, det land hvor solen aldri går ned, hvor graver aldri finnes, og hvor all lidelse som jorden gav, er byttet bort i evig fred! Prøv å gripe med ditt hjerte at en slik fremtid venter også på deg, så sant du tror på Jesus! Så har du funnet nøkkelen til livets gåte.

Bruk denne nøkkel! Da blir det stort å være menneske. Den strid som før ville ta livsmotet fra deg, skal da lære deg tonen og sangen om ham som er veien, sannheten og livet. Han som sto på sin grav påskemorgen, gir evig liv til alle som tror på hans navn.

*Jesus, du er den himmelveg som til Gud Fader oss leder.
Frelsa det er å finne deg,
liv og uvisnande heider.
Du er all skapnings ljøs og liv,
verdi då enn i myrker sviv,
vinglande villt millom graver.
Ludvig Hope.*

På spørsmålet: Hva er frihet? svarte en vis mann: En god samvittighet.

Th. G. Hippel.

★

Det store er ikke alltid godt, men det gode er alltid stort.

N. Bonnevie.

HUNSFOSPOSTEN

utgitt av:

*Hunfos Fabrikker**Hunfos Arbeiderforening**Hunfos Bedriftsidrettslag*

Redaktør:

Edv. Tobiassen

Redaksjonssekretær:

Th. Halvorsen

Trykt hos

Edgar Høgfeldt A.s, Kristiansand S.

på Hunsfos' Satinert trefritt trykk 100 gr.

Bladet vårt

Redaksjonskomitéen for Hunsfosposten består nå av følgende personer:

Magne Strandberg for Arbeiderforeningen,

Reidar Johansen for Bedriftsidrettslaget,

T. Kittelsen for Hunsfos Fabrikker.

Th. Halvorsen, som er ansatt som redaksjonssekretær, samt redaktøren.

Hunsfosposten har dessuten følgende medarbeidere og kontaktmenn rundt i fabrikken.

P.M. I og II: Gustav Kile, Willy Jensen og Lauritz Lie.

P.M. III og IV: Gustav Johansen, Bernhard Olsen og Ole Homme.

P.M. V: Nils Voreland, Georg Vigsnes og Oscar Olsen.

Cellulosefabrikken: Ingulf Reinhardtson.

Sliperiet: Albert Lie.

Taubanen og renseriet: A. Døviken og Edgar Lian.

Laboratoriet: Johan Johnsen.

Verkstedet: Godthard Andersen.

Salen: Nils Engh.

Fyrhuset: Georg Johnsen.

Gården: Ole Grundetjern og Gustav Andersen.

Spesielle medarbeidere: T. A. Kvanvig, Georg Pettersen og Sigurd Gundersen.

Redaksjonen vil være takknemlig om de som har noe på hjertet angående Hunsfosposten vil henvende seg til en av de ovennevnte.

FOR HUSMOREN

Hvis De ikke er helt sikker på om gjæren er frisk, så slipp den i en kopp varmt vann. Svømmer den oppå, er den all right.

65 år.

Anton Andresen Ås fylte 65 år den 24. oktober. Han er født i Vennesla og begynte tidlig å arbeide på sagbruket på Vigeland. Til Hunsfos kom han den 10. 4. 1914, og var i mange år ansatt som kusk. I ca. 8 år var han i hollenderiet, og fra krigens tid har han arbeidet som murer og håndtlanger. I 1952 fikk han Norges Vels medalje.

Ås er en dyktig og avholdt arbeidsmann og kamerat. Han har et lunt glimt i øyet og er flink til å fortelle historier. Vi håper vi engang skal få ham til å fortelle litt fra hans unge dager på Hunsfos. I mange år har han hatt hus nederst i Lundekeiva, hvor han nå har anlagt en ganske stor frukthage.

Vi sender ham en forsinket gratulasjon i anledning av 65 års dagen.

60 år.

Olav Å. Lindekleiv fylte 60 år den 1. november. Han begynte også tidlig å arbeide på sagbruk og var dessuten en tid på Vigelands Brug. Den 28. okt. 1919 begynte han på Hunsfos og var i mange år i sliperiet hvor han avanserte til sliper. Fra 1944 har han vært på taubanen. Lindekleiv er pålitelig og stø som fjell. Han har et eget lite gårdsbruk på Heisel. I yngre dager drev han meget med jakt og fiske, men nå opptar gårdsbruket all hans fritid.

Vi sender også ham en forsinket gratulasjon.

Valg til Hunsfosheimens styre.

Ved halvårsmøte i Hunsfos Arbeiderforening ble følgende valgt med i styret for Hunsfosheimen:

Josefine Homme (gjv.), Arne Vigsnes, (ny), Ingulf Reinhardtson, (gjv).

Ved konstituerende møte i Hunsfosheimens styre ble Arne Vignes valgt til utleier av heimen og I. Reinhardtson gjenvalgt som sekretær.

Utleie av heimen.

Når det gjelder utleie av heimen viser det seg fremdeles at utleieren får en masse ekstra arbeide på grunn av likegyldighet fra leierens side. Styret vil gjøre oppmerksom

på at ved leie av heimen skal følgende opplysninger gis:

Hvor mange personer som skal være med på heimen, og hvor lenge oppholdet skal vare.

Betalingen erlegges når nøklene hentes. Nøklene leveres tilbake dagen etter at heimen er benyttet. Hvis ikke så skjer, betales vanlig leie inntil nøklene er levert.

Ved leie av heimen må følgende medtas: Såpe, håndkle, putevar, dobbelt ullteppe eller 2 laken til hver køye.

Hauglandstjern.

I styret for Hunsfosheimen den 10. 8. 55 ble man enig om at fisket i Hauglandstjernet nå kan tillates. Etter prøver som er foretatt viser det seg at fisken er ganske pen, og at den har tatt seg godt opp.

Rett til fiske har alle som leier seg inn på heimen og kvitteringen for leien gjelder som fiskekort.

Ved eventuell kontroll av grunneierne må kvitteringen forevises.

Les bruksanvisninger!

En mann i Vestfold skulle legge gummibelegg på gulvet i badet og brukte til dette Bostik — en solusjon inneholdende bl. a. bensin. Før han gikk i gang leste han bruksanvisningen, men bare det som sto om hvordan han skulle legge på gummibelegget. Det som sto om ildsfarligheten leste han ikke.

Før bruken lot han boksen stå en stund ved siden av kokeplaten på komfyren. Han hadde såvidt begynt å stryke på gulvet i badet, da hele rommet plutselig sto i brann. Og det var ikke så rart. I badet sto det er stråleovn innkoblet, og da dampen fra Bostik-solusjonen kom bort til glødespirallene, skjedde det en eksplosiv tenning — og huset brente ned. Da brannlidte ble hardt rammet, foreslo politiet at saken ble henlagt uten forføyning.

Moralen er at det lønner seg å lese bruksanvisninger ordentlig — før det brenner eller smeller. Denne mannen var tross alt heldig som ikke fikk klærne i brann og satte livet til.

«Mot Brann».

Årsmøte i Vest-Agder Bedriftsidrettskrets

ble holdt i Arbeiderforeningens lokale i Kristiansand fredag 28. okt. Det var møtt fram ca. 20 representanter.

Formannen åpnet møtet og minnet i vakre ord de medlemmene som er gått bort siden sist, blant andre vår egen Erling Rolland. Minnetalen ble fulgt av 1 minutt stillhet.

Beretning og regnskap ble enstemmig godkjent.

Kretsen har nå 1 020 medlemmer fordelt på 17 lag. Det har i året vært holdt 7 styremøter. Formannen har dessuten deltatt i ett styremøte i Vest-Agder Idrettskrets.

Etter forslag fra Lumber ble det opprettet egen sjakkgruppe i kretsen.

Valgene, som var enstemmige, ga følgende resultat:

Formann Isak Koveland (gjenv), Falconbridge, nestformann Gustav Mikkelsen, Lumber, sekretær Kai Nilsen, Falconbridge, kasserer Agnar Hauge, Høyvolds Mek. Verksted. Styremedl.: Anders Døvik, Hunsfos. Varamenn: Hans Hansen, Havn og Transport, Alf Høiby og Arne Ingebretsen, Bilarbeiderne.

Fotballutvalget: Kommunen. Fri-idrett: Falconbridge. Svømmeutvalg: Havn og Transport. Ski-utvalg: Hunsfos. Skogsløp og orientering: Elektrokemisk. Sjakk-utvalg: Lumber. Idrettsmerkeutvalg: Mjåland, Jernbanen, Jens Møretro, Falconbridge og John Hamre, Lumber.

*

FOTBALL.

Ved sesongens begynnelse var det tilmeldt 14 lag. Man fant det derfor hensiktsmessig i år å spille enkeltserie fremfor tidligere å ha to divisjoner. Kommunen ble årets bedriftsmester og fikk dermed den oppsatte vandrepokal til odel og eie.

*

SLUTTRESULTAT FOR FOTBALL-SERIEN 1955:

Kommunen	18 poeng
Falconbridge	13 »
Sør-Camping	13 »
Hunsfos	13 »
Bilarbeiderne	11 »
Lumber	11 »
Wallboard	7 »

Kursdeltagerne fotografert på Hunsfosheimen. Kurslederen, Olav Bratlie, nr. 2. fra venstre i første rekke.

Kurs på Hunsfosheimen

Norsk Papirindustriarbeider Forbund har holdt kurs på Hunsfosheimen fra søndag 25. sept. til lørdag 1. okt.

Innbudt til kurset var hele Sørlandets krets av N.P.F., i alt 13 avdelinger med 2 mann fra hver avdeling. Fra Larvik i øst til Trælandsfos i vest.

Følgende saker ble behandlet på kurset: Mandag: Arbeidstvistloven, Ferieloven, ved sakfører K. Holden, A.F.L. Tirsdag: Statistikk ved fru Negård. Onsdag: Organisasjonens oppbygging, møteledelse og votering, ved Olav Bratlie. Torsdag: Tids- og arbeidsstudier, rasjonalisering, ved ing. Ahlsen, A.F.L. Fredag: Fellesoverenskomsten, arbeidervernloven, ved Olav Bratlie. Lørdag: Avreise fra Hunsfosheimen, besøk ved Hunsfos Fabrikker, bespisning på herredshuset og deretter hjemreise.

Nestformannen i N.P.F., Olav Bratlie, var kursleder; og la meg si med en gang, han var en meget dyktig leder. Han hadde en lett forståelig måte å undervise på, og holdt interessen fangen fra først til

sist. Etter en slik forelesning ble det alltid stillet en mengde spørsmål, spørsmål som gjaldt deres egen bedrift, den og den måte ble det praktisert på hos dem osv. Mangt et spørsmål ble besvart som hadde vært dunkelt for den enkelte. De andre foreleserne var også dyktige folk som kunne sine ting.

På kurset ble det valgt et elevråd som skulle ta seg av forskjellige ting ved kurset. Sigurd Hagen fra Hunsfos ble valgt til formann. Elevrådet fikk en dag i oppdrag å sette opp en dagsorden til Hunsfos Arbeiderforenings årsmøte. På dette møte ble S. Hagen valgt til møteleder, og til hans ros skal det sies at han tok alt med godt humør, selv om det kanskje gikk litt i surr for ham av og til. Det var et av de mest belivne møter jeg har vært med på. Når 29 mann går inn for å gjøre sakene så innviklet som mulig, og det hagler med forslag av alle slag, ja, da kan det gå rundt for den aller beste.

Undervisningstiden var opptil 7 timer om dagen, så det ble ingen tid til å late seg. Om kvelden var det å høre på radio eller finne seg en god bok, andre igjen underholdt med sang og spill og annen moro.

Fredag kveld holdt kursdeltagerne avslutningsfest, der Hunsfos

Kjøttindustrien	6 »
Politiet	6 »
Jernstøperiet	4 »
Havn og Transport	2 »

Arbeiderforenings styre og styret for Heimen med damer var til stede. Under festen ble det holdt en rekke taler som jeg ikke skal komme inn på her. Det ble overrakt en vakker gave fra elevrådet formann, en flott gongong med følgende inskripsjon: «Fra papirkurset 1955» som et minne og takk for oppholdet på heimen. Kassereren for heimen, Fjermedal, takket for gaven.

Forbundsstyremedlem Hansen fra Larvik overrakte en gave til O. Bratlie fra kursdeltagerne. Han minnet om at Bratlie var en meget opptatt mann, som ofte var ute på reiser og derfor må unnvære hjemmets hygge. «Derfor har vi kjøpt en gave som kan være like meget til nytte for han kone, eller la oss si til felles beste.» Bratlie takket for gaven som han satte stor pris på. Han takket også kursdeltagerne for det gode kameratskap og det hyggelige opphold på heimen. Til slutt takket han kjøkkenpersonalet som hadde utført et ypperlig arbeid til alles tilfredshet.

Fianbakken fra Gjerstad holdt en humørfylt tale til kjøkkenpersonalet hvor han fortalte om all den gode mat han hadde fått både ved bordet og i all hemmelighet på rommet, så nå var det på tide å komme seg hjem før hans bedre halvdel nektet å kjennes ved ham.

Til slutt ba jeg deltagerne om en kort skrivelse om hva de syntes om heimen og om kurset. Og her er en del besvarelser:

Avd. 101.

Vi vil herved rette en hjertelig takk til Hunsfos Arbeiderforening for oppholdet her. Så en takk til Bratlie og samtlige kamerater for det gode kameratslige samarbeidet. Og til sist en takk til kjøkkenpersonalet for all den gode maten.

Med hilsen

Roy Askilsen. Ole Olsen.

★

Oppholdet på Hunsfosheimen under papirkurset 28. 9.—1. 10. 1955 har vært en opplevelse. Interessant kurs, godt kameratskap og førsteklasses mat.

Kristian Sandberget.

Avd. 93, Rykene.

★

Etter å ha deltatt i kurset på Hunsfosheimen, vil jeg gjerne gi uttrykk for min begeistring over hvor hyggelig oppholdet her har vært. Det som i særlig grad har imponert meg er det flotte og vakkert beliggende feriehjemmet. I det jeg takker for det gode samvær, vil jeg gjerne benytte

anledningen til å gratulere Hunsfosarbeiderne med den store rikdom som Hunsfosheimen er.

Med hilsen avd. 55.

Alfred Pedersen.

★

Hunsfosheimen 25. 9.—1. 10. 55.

Det kameratslige forhold og den frie, greie måte som forelesningen har foregått på her på kurset, har min fulle anerkjennelse. Likeså har opphold og forpleining vært førsteklasses.

Ansgar Modal.

Avd. 24, Fostvedt.

★

Vårt besøk på Hunsfosheimen vil for alltid stå for oss som et uforglemmelig minne. Det er så ofte sagt om forskjellige steder: Dette er virkelig et paradisi på jorden. Hunsfosheimen med dens vakre omgivelser er et av de steder som i virkelig betydning kommer inn under denne betegnelsen.

Ingen kan ønske seg noe bedre enn dette sted med et så helt igjennom flott feriehjem i en sunn, frisk og herlig natur.

Hvis vi skal si noe mer om vårt opphold her, må det bli en hjertelig takk til

Og så underholder vi litt. «Orkestret» i aksjon. Slagverkinstrumentene består av hender og bøker.

Hunsfos Arbeiderforening for den overveldende gjestfrihet vi har vært gjenstand for.

Avd. 81, Larvik.

Josef Hansen, Andreas Torsen, Leif Frøid.

★

Til slutt vil vi som deltok fra Hunsfos få rette en takk til våre gjester for eksemplarisk oppførsel og for det gode kameratskap. Velkommen til neste kurs.

I. R.

Det gamle verksted og brannen i 1909

I forbindelse med artikkelen om verkstedet vårt som sto i Hunsfosposten for et par måneder siden, kan det kanskje ha sin inter-

esse å nevne litt om det gamle verkstedet og brannen i 1909.

Vi har snakket med et par av de eldre verkstedkarene som for-

Verkstedgjengen utenfor verkstedet før branden. Fra venstre: Olav Nordahl, mekaniker, Richard Fossheim, rammesnekker, Andreas Sveen, kusk (død), Edvard Hansen, mekaniker (død), Jørgen Sagedal, valesliper, Tellef Fjermedal (død), Jens Lunden, oppslager, Knut Lunden, smed.

Verkstedgjengen etter verkstedbrannen. Bakerste rekke fra venstre: Andreas Hansen, Sigurd Fossheim (død), Olav Strandberg, Tønnes Kjønvold (død), Olav Nordahl. Forreste rekke fra venstre: Jacob Solheim, Oskar Hansen (død), Thorkild Honnemyr, Endre Nordahl (død).

teller at verkstedet den gangen sto ikke så langt unna det nåværende. Det var en trebygning i 2 etasjer. I 2. etasje var det snekkerverksted, og i 1. etasje var det for uten selve verkstedet smie, hvor Knut Lunden arbeidet, og et smiekammer, hvor Olav Nordahl støpte former.

I verkstedrommet gikk det en arbeidsbenk langs hele den ene langvegg. Av maskiner fantes det en dreiebenk, en boremaskin, en gammel planhovel — maken til den vi nå har, en liten fresemaskin til skjerpetrinsene i sliperiet, og dessuten en ganske liten dreiebenk. Den gamle, store dreiebenken som vi hadde bilde av sammen med artikkelen om verkstedet, sto ikke i verkstedet den gang. Den hadde sin plass i det såkalte sovelhuset etter først å ha vært plasert i nærheten av papirmaskinen.

Arbeidsstyrken var ikke stor før brannen. Foruten de to som allerede har vært nevnt, kan vi nevne valesliper Sigurd Fossheim, Tønnes Kjønvold, mekanikerne Edvard Hansen, Endre Nordahl, Torkild Honnemyr og Oskar Hansen, rammesnekkerne Anders Bakken og Knut Tellefsen, Jens Lunden, som var oppslager hos sin far, og dessuten Jacob Solheim og Andreas Hansen som i 1909 hadde verkstedpraksis i utdanningsøyemed. På snekkerverkstedet var: Ole Birkeland, Edvard Eriksen, Tønnes

Askedal og Anders Kristensen.

Rammesnekkerbygningen lå i flukt med verkstedet. Drivkraften fikk man, som vi tidligere har nevnt i Hunsfosposten, fra sliperiet. En snor eller wire gikk derfra og til snekkerverkstedet. Det store hjulet til denne snordriften larmet så en kunne høre det på Loland. Fra verkstedet gikk det videre snor til rammeverkstedet.

Den natten verkstedbrannen brøt ut — det var i fire-tiden mandag den 17. juli 1909 — var det en rammesnekker på nattskift. Et lager for wiren i snekkerverkstedet gikk varmt og ble årsak til brannen. Det ble straks slått alarm, og fabrikkens gamle brannsprøyter kom snart i sving, men verkstedet stod ikke til å redde. Den gamle trebygningen var tørr og full av olje. Ilden grep fort om seg, og på kort tid var begge verkstedbygningene brent ned. Ingenting ble reddet.

Det ble straks satt i gang opprydding på branntomten, og likeledes gikk man i vei med å bygge nytt verksted. Kontraktør Kristoffersen holdt på med noe annet arbeid på fabrikkens. Han fikk også arbeidet med det nye verkstedet. Dette ble oppført i mur i nærheten av cellulosefabrikken. Inntil det ble ferdig, ble rommet i kjelleren under skjæremaskinen for P.M. I og II benyttet til verksted.

Litt mer om forkjølelse.

I anledning av vårt lille «opus» i forrige nr. om forkjølelse har dr. Stousland bedt oss rette på en liten misforståelse. Vi kalte influensaen en ledsagende sykdom til forkjølelsen. Influensaen er imidlertid også en virus-sykdom, som det i likhet med forkjølelsen, snuen, ikke finnes noen vaksine mot. I forkjølelsens fotspor følger ofte bihulebetendelse, nesebetendelse, lufttrøskatarr og bronkitt. Disse sykdommer skyldes bakterier, og forkjølelsesvaksinen er fremstilt av de bakterier som vanligvis forefinnes ved ovennevnte sykdommer.

HUNSFOSPOSTENS JULENUMMER

Siste nummer av Hunsfosposten i år har vi tenkt å gi ut som et vanlig utvidet julenummer. For at dette skal bli så festlig som mulig vil vi sette pris på om de som måtte ha en eller annen morsom opplevelse eller historie å fortelle i forbindelse med fabrikkens, å melde av til redaksjonen eller en av bladets kontaktmenn. Den beste historien vil bli honorert.

Red.

Vet du det?

1. Når kom kong Haakon til Norge som norsk konge?
2. Hvem var de tidligere konger i Norge ved navn Haakon?
3. Hvem regnes som arbeiderrørslas stifter i Norge?
4. Hva er Louvre?
5. Er Lillesand by?
6. Hva er eksistensialismen?
7. Når ble omsetningsavgiften innført i Norge?
8. Hvor stor er økningen i maskinhastigheten på P. M. I etter ombygningen i sommer?
9. Hva er tørrgehalten for papir?
10. Hva er den høyeste tillatte hastighet for en bil med tilhenger, når det ikke er brems på alle hjul?
11. Hvor mange smalsporete baner har vi nå i Norge?
12. Hvor ligger det høyeste punkt på de norske jernbaner?

Svar side 8.

Det «musikalske» hjørnet.

— Vi musikere og sangere har ofte langt hår.

— Ja, det er vi tilhørere som blir fleinsskallet.

Fall-årsaker.

Fall er en av de største årsaker til ulykker.

Pass opp for disse faremomenter:

- Fett, olje eller vann på golv og trinn.
 - Løse og faste gjenstander på golv og i trapper.
 - Ujevne golv eller golv i dårlig forfatning.
 - Brukne eller dårlig vedlikeholdte trinn i trapper og stiger.
 - Trapper, stillas og plattformer uten rekkverk.
 - All slags surrogat for stiger og stiger som ikke er egnet til sitt bruk.
 - Udekkete åpninger i golv og andre steder.
 - Dårlig lys i ferdselsområdet.
 - Glatt is og snø på ferdselsveier.
- «Vern og Velferd».

SUKKER AV TREAVFALL

Instituttet for teknologi ved den tekniske høyskolen i Darmstadt har gjennom en ny behandlingsmetode greidd å utvinne 31 kg sukker av 100 kg treavfall. Som råmateriale har man først og fremst brukt verdiløse trerester og sagspon. Instituttet hevder at den nye metoden er like økonomisk som utvinning av sukker av sukkerroen.

DE AUSTRALSKE GUMMITRÆRNE

som vokser på fjellstrekningene i provinsen Victoria kan sannsynligvis gjøre krav på å være verdens største trær. Man finner mange trær med en høyde av 75—90 meter. Det største som er påvist skal ha målt ikke mindre enn cirka 150 meter. Stammen hadde i brysthøyde en omkrets på 17,5 meter.

«Norsk Skogbruk».

STORBRITANNIA

Etter 15 års avispirrasjonering og kontroll med sideantallet i den britiske dagspresse, er det nå bestemt at omsetningen av avispir skal frigis i mars 1956. De fleste dagsaviser i Storbritannia regner med at den knappe tilgang på avispir vil sette en naturlig grense for forbruket av pir i de nærmeste år.

HERRE FABRIKKER

En stor, moderne papirfabrikk på Herre Fabrikkers tomter ut mot Frierfjorden vil bli reist så fort som mulig. Som kjent ble Herre fabrikk hjemsoekt av en ødeleggende brann i sommer. Mens den gamle fabrikk hadde en kapasitet på 6000 tonn kraftpapir, vil den nye få en produksjon på 12000—15000 tonn pr.

år. Etter planene vil den nye papirfabrikken være ferdig til drift omkring årsskiftet 1956—1957.

«Norsk Skogindustri».

Til kvinnen.

Hovedsaken for dere alle er en mann — en dere har, eller en dere mangler.

Sigrid Undset.

VINTERKVELDENE

blir lune og koselige med en god bok.

Et rikt utvalg av høstens nyheter, og mange gode serier finner De i

Telefon 6811

Har De dårlig ventilasjon i kjøkkenet?

Da bør De sette inn en Brofoss kjøkkenvifte.

Monteres direkte i vegg. Strømforbruk 45 watt.

Pris. kr. 195,00.

EIVIND EIVINDSON

Telef. 6802

ELEKTRISK FORRETNING

Vennesla

HORNFELTS
FRISØRSALONG

Elektrisk - kjemisk og Zotos Magic Cube Wave.

Brudepynting - Skjønnhetspleie

Manicure - Fotpleie

Vennesla - ved siden av bilsentralen

Telefon 6892

Alt i Speiler
og utstyr til badet

Telefon 6738

Olav Skislands Eftf.

SLAKTERFORRETNING

Vi fører alt hva De trenger av KJØTT og PÅLEGG

Telefon 6718

— De ringer — vi bringer —

Folk er rare

Notto Fipp var ikke bare kjent for sine bragder til fots, han var også kjent for å være en stor skøyer. En gang skulle han gå et ærend for sin far til Byglandsfjord og selge et saueskinn.

— Ja, eg skal kjøpa det, sa kjøpmannen, men eg ser det er nokre hol i skinnet, og det er 50 øre i frådrag for kvart hol.

Då trekte Fippen frem pungen sin og sa:

— Ja, kor mykje blir så far skyldig for skinnet?

*

Ved en papirfabrikk i Amerika innbød sjefen endel grafikere og boktrykere fra de største forlag til en fin fest. Ved steken reiste sjefen seg for å holde en tale, hilst av stormende bifall.

— Mine herrer, sa han rørt, — i dag er det akkurat femten år siden vår fabrikk mottok den første bestilling fra et forlag.

En stemme i bakgrunnen:

— Og når akter De å levere papiret?

Svar på spørsmålene side 6.

1. 25. november 1905.
2. 1. Haakon den gode (ca. 920—961).
2. « Herdebreid (1147—62).
3. « Sverresson (1202—04).
4. « Haakonson (1204—63).
5. « V Magnusson (1270—1319).
6. « VI Magnusson d. y. (1340—80).
3. Markus Thrane.
4. Paris's største bygningskompleks. Opprinnelig kongelig residens. Senere Frankrikes nasjonalmuseum.
5. Nei, den er fremdeles ladested.
6. En filosofisk retning inspirert av Søren Kierkegaard og tyske filosofer, men især utbygd av Jean P. Sartre.
7. 1. 7. 1935 og var 1 $\frac{1}{2}$ %. 1. 7. 1940 forhøyet til 3% og 20. 8. samme år til 10%. Fra 1947—1951 var den 6 $\frac{1}{4}$ %. Nå 10%.
8. Sirka 5%.
9. Tørrgehalten for ferdig papir varierer for de forskjellige papirsorter og ligger mellom 90 og 95%.
10. 45 km i timen.
11. 2. — Setesdalsbanen og Aurskog-Hølandsbanen.
12. Ved Taugevatn på Bergensbanen, mellom Finse og Hallingskeid (1301 meter over havet).

Alt i sportsutstyr

Ryggsekker, soveposer, luftmadrasser, primuser, kokekar og turutstyr. — Fiskestenger, fiskevesker m. m. m.

Flotte D.B.S.-sykler.

SYKKEL & SPORT

BILSENTRALEN

Drosjevakt - Turbuss

Vakt hele døgnet - Telefon 6777

Nå er tiden inne til å kjøpe **KOKS**

Moseidmoen Samvirkelag

Telefon 6780.

Gummifottøy for voksne og barn

DONGERY ARBEIDSKLÆR

VENNESLA LANDHANDEL

Telefon 6740

Vi har ennå en del MODELLER igjen i *Strongs* elegante kåper.

Siste nytt i *paraplyer*.

Telefon 6920

Min

Herrefrisørsalong

anbefales.

Hårklipp - hårvask - massasje
barbering og føhnbølging

Central Herrefrisørsalong

Inneh. Odd Fredriksen